Ministerie van Financiën

FM

TER BESLISSING
Aan
de minister

Persoonsgegevens

nota

Kamerbrief inzake een inventarisatie van aanvullende vereisten voor de financiële sector in nationale wet- en regelgeving

Datum
1 september 2025

Notanummer
2025-0000276325

Bijlagen
1. Kamerbrief
2. Inventarisatie
3. Notitie d.d. 18 april 2025

Aanleiding

- In het Commissiedebat Financiële Markten van 19 december 2024 heeft u de Kamer een overzicht toegezegd van nationale koppen op Europese regelgeving voor de financiële sector.
- Op 2 juli 2025 hebben wij een inventarisatie van nationale koppen en het voorstel voor een opzet van een Kamerbrief met u besproken.

Beslispunten

- Gaat u akkoord met verzending van bijgevoegde Kamerbrief (bijlage 1) met het overzicht van aanvullende vereisten voor de financiële sector in nationale wet- en regelgeving (bijlage 2)? Als u instemt, verzoeken wij u de brief te ondertekenen.
- Graag uw akkoord voor het openbaar maken van de nu voorliggende nota en de nota van 18 april jl. (bijlage 3), conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's. Omlijnde delen worden voorafgaand aan openbaarmaking onzichtbaar gemaakt.

Kernpunten

- Gelet op de verschillende betekenissen die in de praktijk aan het begrip 'nationale kop' worden gegeven en de grote hoeveelheid wet- en regelgeving die voor de financiële sector geldt, is voor de onderhavige inventarisatie gekeken naar gevallen waarin in nationale wet- en regelgeving *i)* gebruik is gemaakt van ruimte die Europese wet- en regelgeving biedt of openlaat; en *ii)* waar dat substantiële gevolgen met zich brengt.
- Hierbij is nadrukkelijk gebruik gemaakt van gesprekken met, en input van financiële instellingen, brancheverenigingen en de toezichthouders.
- In de bijgevoegde Kamerbrief schetst u de aanleiding voor deze inventarisatie, onder verwijzing naar het regeerprogramma, licht u de hierboven omschreven insteek van de inventarisatie toe, en geeft u aan de komende periode in gesprek te gaan met de sector en toezichthouders om te bezien waar zich mogelijkheden voordoen tot aanpassing van de geïnventariseerde regelgeving.
- Onder verwijzing naar uw visie op de financiële sector geeft u daarbij aan oog te houden voor duidelijke en voorspelbare wet- en regelgeving en voor het doel waarmee regelgeving eerder tot stand is gekomen.
- U zegt toe de Kamer op de individuele onderwerpen, op daarvoor geëigende momenten, te blijven informeren.

Communicatie
Geen aanvullende communicatie.

Politiek/bestuurlijke context
- Deze inventarisatie van 'nationale koppen' voor de financiële sector is ter sprake gekomen in de Tweede Kamer tijdens het Commissiedebat Financiële Markten op 19 december 2024, het Commissiedebat Witwassen van 22 januari 2025 en het Wetgevingsoverleg UBO-registers op 10 februari 2025. U heeft deze inventarisatie n.a.v. vragen van het lid De Vries (VVD) toegezegd.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.

Ministerie van Financiën

TER BESLISSING
Aan
de minister

Bespreken

Generale Thesaurie
Directie Financiële Markten

Persoonsgegevens

nota

Overzicht aanvullende nationale eisen met substantiële gevolgen in wetgeving voor de financiële sector

Datum
18 april 2025

Notanummer
2025-0000039516

Bijlagen
1. Overzicht

Aanleiding

- In het Commissiedebat Financiële Markten van 19 december jl. heeft u toegezegd om in kaart te brengen welke 'nationale koppen' in financiële wetgeving er zijn en dit overzicht naar de Kamer te sturen.
- In deze nota leggen wij een inventarisatie op hoofdlijnen voor en doen we daarnaast een voorstel voor een opzet van een Kamerbrief en de bijbehorende bijlage. Indien u akkoord bent leggen we de uitgewerkte brief later aan u voor.

Beslispunten

Bent u akkoord met:

1. Het bijgevoegde overzicht?
2. Het verzenden van dit overzicht aan de Kamer met daarbij een brief volgens de contouren die in de kern worden geschetst?

Kernpunten

- Nationale kop is een diffuus begrip dat voor meerderlei uitleg vatbaar is. Zo worden de begrippen nationale kop en lidstaatoptie soms door elkaar gebruikt, terwijl een lidstaatoptie er juist voor zorgt dat lidstaten een vrije keuze kunnen maken en het gebruik van een lidstaatoptie ook tot minder lasten kan leiden.
- Voor het opstellen van het overzicht is vooral gekeken naar waar gebruik is gemaakt van de ruimte die EU-wetgeving biedt (of openlaat) om *aanvullende* vereisten te stellen. Hierbij is gebruik gemaakt van o.a. eigen onderzoek, gesprekken met en input van verschillende sectorpartijen (VNO/NCW, NVB, Adfiz) en de toezichthouders.
- Wij stellen voor om in de brief a) het beleidsvoornemen uit het regeerakkoord rondom nationale koppen en lastenluwe implementatie te schetsen, b) uitleg te geven bij het overzicht en waarom sommige onderdelen niet te beschouwen zijn als nationale kop (bijv. bankenbelasting) c) de beleidsmatige overwegingen te noemen waarom de aanvullende vereisten ooit zijn opgenomen en dat de Kamer daar soms ook zelf voor kiest (bijv. beloningsbeleid), en d) de procedurele stappen te schetsen voor nadere bestudering en bespreking van de inventarisatie met sector en toezichthouders.
- In de bijlage bij de brief wordt een overzicht opgenomen van de gevonden regelgeving, met daarbij uitgesplitst a) wat er uit EU-recht volgt b) wat de Nederlandse situatie is en c) wat het doel achter de aanvullende eis is en de

eventuele ontwikkeling in het EU-recht die de situatie mogelijk verandert (bijv. een implementatietraject waardoor er nu wel een geharmoniseerd kader ontstaat).

Toelichting

Nationale koppen

- Er is sprake van een nationale kop wanneer een lidstaat, bovenop hetgeen de richtlijn of verordening verplicht, aanvullende eisen vaststelt waaraan burgers of bedrijven moeten voldoen.
- Daarnaast bevat EU-regelgeving lidstaatopties: dit is discretionaire ruimte die EU-regelgeving expliciet aan een lidstaat biedt. Zo kunnen lidstaatopties ingezet worden bij specifieke situaties in bepaalde lidstaten. De inzet van een lidstaatoptie kan ook zorgen voor lastenverlichting. Het gebruik van lidstaatopties kan leiden tot verschillen in de regelgeving tussen lidstaten.
- Verder kunnen lidstaten een Europees normatief kader dat van toepassing is op ondernemingstype A, ook van toepassing verklaren op ondernemingstype B. Als er voor ondernemingstype B geen Europees kader is, is dit geen nationale kop, maar een keuze van een lidstaat om een ander terrein te reguleren met overeenkomstige toepassing van EU-wetgeving.
- Tot slot zijn er nog andere elementen die regeldruk en administratieve lasten voor bedrijven opleveren, zoals nationale wetgevingsregimes, belastingregels en de praktische uitvoering van het toezicht die meer of minder belastend kan zijn. Deze staan vaak geheel los van EU-regels. Voorbeelden hiervan in Nederland zijn de bankenbelasting en minimumkapitaalregel.
- In de nationale discussie lopen deze zaken soms door elkaar. Om die reden is bij het opstellen van het overzicht vooral bekeken waar Nederland de ruimte in Europese regelgeving heeft gebruikt om aanvullende eisen te stellen die substantiële gevolgen hebben. Het betreft dus geen volledig overzicht op het terrein van de financiële markten van nationale koppen of al dan niet gebruikte lidstaatopties uit EU-wetgeving, of nationale regimes waar geen EU-wetgeving bestaat.
- Nationale koppen die in wetten en (voorgehangen) besluiten zijn opgenomen, zijn in principe behandeld en goedgekeurd door het parlement bij de behandeling van de voorstellen. Hierbij gebeurt het regelmatig dat het parlement, bijvoorbeeld via moties en amendementen, vraagt om extra regels boven op de Europese regels (beloningsbeleid) of een bepaalde lidstaatoptie wel te gebruiken.

Overzicht

- Het overzicht bevat 24 onderwerpen waarop er sprake is van aanvullende eisen die door Nederland worden gesteld. Dit betreft regelgeving op het gebied van de financiële sector in den brede (AML, handhaving, toetsen bestuurders, beloningsregels, provisieverbod/gebod), en specifieke sectoren zoals banken (bankenbelasting, minimumkapitaalregel, verklaringen van geen bezwaar (vvgb's)), verzekeraars (vvgb's, provisietransparantie) en accountants (oob-status en toezicht).
- Hoewel de bankenbelasting en minimumkapitaalregel geen nationale kop zijn of aanvullend zijn bovenop EU-regelgeving, worden deze twee onderwerpen vaak genoemd door de sector als belastend. Daarom zijn ze toch opgenomen in het overzicht. Van de genoemde onderwerpen wordt er een aantal door nieuwe EU-wetgeving alsnog geharmoniseerd. Dit betreft bijvoorbeeld AML-regels en de verschillende verklaring van geen bezwaar (vvgb)-regimes voor

handelingen door banken en verzekeraars. De AML-verordening zorgt voor een wetgevend kader wat zoveel mogelijk op verordeningsniveau is vastgesteld, die direct doorwerken in de lidstaten, waardoor er minder verschillen tussen lidstaten in de implementatie van de regels kan ontstaan. Voor de vvgb-regimes worden de recente wijzigingen van de prudentiële kaders voor banken en verzekeraars uit 2024 grotendeels EU-breed geharmoniseerd.
- Grosso modo zijn er drie beleidsmatige overwegingen te onderscheiden waarmee de geïnventariseerde aanvullende eisen in Nederland zijn geïntroduceerd: het bewaken van de financiële stabiliteit van een onderneming of een sector, het versterken van het toezicht op de sector en het beschermen van consumenten.

Vervolg
- U kondigt aan dat u op basis van dit overzicht in gesprek gaat met de toezichthouders en de relevante sectoren om te bezien waar er mogelijkheden zijn tot aanpassing met behoud van het doel dat de wetgeving dient.

Communicatie
De daadwerkelijke brief zal met Communicatie worden afgestemd.

Politiek/bestuurlijke context
- In het hoofdlijnenakkoord is opgenomen "Geen nieuwe nationale koppen op Europees beleid, bestaande koppen worden zo maximaal mogelijk geschrapt".
- In het regeerakkoord is opgenomen: "Wat betreft dit kabinet komen er geen nieuwe nationale koppen op Europees beleid. In aanvulling op het hoofdlijnenakkoord, kijkt het kabinet - naast landbouw - naar welke andere bestaande nationale koppen kunnen worden geschrapt, uiteraard met behoud van doelbereik en met oog voor de consequenties ervan".
- Nationale koppen zijn in de Tweede Kamer ter sprake gekomen bij:
    - Commissiedebat Financiële Markten van 19 december 2024
    - Commissiedebat Witwassen van 22 januari 2025
    - Wetgevingsoverleg UBO-registers van 10 februari 2025
- In het Commissiedebat Financiële Markten van 19 december 2024 heeft u de toezegging gedaan een overzicht naar de Kamer te sturen van EU-koppen. U heeft deze toezegging herhaald in het Commissiedebat Witwassen van 22 januari 2025.
- In de schriftelijke Kamervragen van 8 april 2025 over het BNC-fiche met betrekking tot de Omnibus I-wijzigingen van CSRD is ook gevraagd wanneer het overzicht van EU-koppen verwacht kan worden.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.